

Lastensuojelun sosiaalityön henkilöstömitoitus marraskuussa 2022

Joka seitsemännellä lastensuojelun sosiaalityöntekijällä ylittyy lakisääteinen asiakasmäärä

PÄÄLÖYDÖKSET

- Keskimäärin lastensuojelun sosiaalityöntekijällä oli 28 lasta asiakkaana.
- Enimmäisasiakasmäärä ylittyi 15 hyvinvointialueella.
- Asiakaskeskiarvo oli pienin Etelä-Karjalassa (13) ja suurin Päijät-Hämeessä ja Vantaa-Kerava-alueella (35).
- 12 prosenttia lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden vakansseista oli avoinna.
- 26 prosenttia lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden tehtävästä hoiti ns. sijaispätevä henkilö.

Suurin osa kunnista ja kuntayhtymistä täytti lastensuojelun lakisääteisen sosiaalityöntekijöiden henkilöstömitoituksen. Keskimäärin lastensuojelun sosiaalityöntekijöillä oli asiakkaana 28 lasta kun lakisääteinen enimmäismäärä on 35 asiakasta sosiaalityöntekijää kohden.

Etelä-Karjalassa yhdellä sosiaalityöntekijällä oli keskimäärin asiakkaana vain 13 lasta eli alle puolet koko maan asiakaskeskiarvosta.

Lakisääteinen enimmäisasiakasmäärä ylittyi vähintään yhdellä työntekijällä 15 hyvinvointialueella (kuvio 1). Tiedot kerättiin marraskuussa 2022, jolloin lastensuojelun järjestämisvastuu oli kunnilla ja kuntayhtymillä, eikä hyvinvointialueilla. Tästä huolimatta tiedot raportoidaan selkeyden vuoksi hyvinvointialueittain.

Pohjanmaan hyvinvointialueella 54 prosentilla lastensuojelun sosiaalityöntekijöistä oli enemmän kuin 35 asiakasta ja Päijät-Hämeessä 46 prosentilla (kuvio 1).

Enimmäisasiakasmäärä ylittyi 14 prosentilla koko maan lastensuojelun sosiaalityöntekijöistä. Asiaksmäärien ylityksiä selitettiin pienissä kunnissa henkilövaihdoksilla tai ettei avoimia vakansseja saatu täytettyä. Hyvinvointialuesiirtymään ei viitattu tuloksiin vaikuttavana tekijänä.

Vuoden 2022 alusta lukien sosiaalityöntekijällä on saanut olla samanaikaisesti asiakkaana enintään 35 lasta. Vuoden 2024 alusta asiakkaita saa olla enintään 30. Uusi, hyvinvointialueiden antamiin tietoihin perustuva tilasto seuraa vastedes puolivuositain, miten lastensuojelun sosiaalityön henkilöstömitoitus toteutuu hyvinvointialueilla. Tiedot kysytään jatkossa huhtikuun ja lokakuun tilanteesta.

Kuvio 1. Osuus lastensuojelun sosiaalityöntekijöistä, joiden asiakasmäärä ylitti lakisääteiset 35 asiakasta, tilanne 8.11.2022 hyvinvointialueittain

Martta Forsell

etunimi.sukunimi@thl.fi

Tuula Kuoppala

etunimi.sukunimi@thl.fi

Tämän vuoden tilastossa huomioitavaa:

Tiedot kerättiin kunnilta tai kuntayhtymiltä. Jatkossa tilaston tiedot kerätään hyvinvointialueittain.

Sisällysluettelo

Enimmäisasiakasmäärän ylitykset	3
Asiakasmäärän ja sosiaalityöntekijäresurssin suhde	3
Avoimet vakanssit	5
Sijaispätevät sosiaalityöntekijät.....	5
Vertailu aiempiin tietoihin	6
Käsitteet ja määritelmät.....	7
Kirjallisuus	8
Laatuseloste	9
Liitetaulukot	11

Lastensuojelun sosiaalityön henkilöstömitoitus -tilaston lisäksi THL seuraa Suojelu NYT! lastensuojelulain asiakasmitoituksen vaikutukset -hankkeessa mitoituksen vaikutuksia monimenetelmällisesti.

På svenska

Statistiken publiceras senare på svenska på webbplatsen thl.fi och i publikationsarkivet julkari.fi.

Enimmäisasiakasmäärä

Lastensuojelulaki (417/2007) 13 b §:

- 1.1.2022: enintään 35 asiakasta
- 1.1.2024: enintään 30 asiakasta

Asiakaskeskiarvo

Alle 18-vuotiaiden lastensuojelun asiakkaiden määrä jaettuna lastensuojelun sosiaalityöntekijäresurssi (ml. ns. sijaispätevät).

Työntekijäkohtaisia tietoja asiakasmääristä tai työtunneista ei toimiteta THL:ään.

Enimmäisasiakasmäärän ylitykset

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöistä 14 prosentilla asiakkaina olevien lasten määrä ylitti 35 asiakkaan lakisääteisen määrän. Lakisääteinen enimmäisasiakasmäärä ylittyi vähintään yhdellä työntekijällä 15 hyvinvointialueella (kuvio 1).

Tiedot kerättiin marraskuussa 2022, jolloin lastensuojelun järjestämisvastuu oli kunnilla ja kuntayhtymillä, eikä hyvinvointialueilla. Marraskuussa 2022 Manner-Suomen sosiaalihuoltoa järjesti yhteensä 167 kuntaa tai kuntayhtymää, joista 30:ssä (18 %) vähintään yhden sosiaalityöntekijän asiakasmäärä ylitti lakisääteisen enimmäisasiakasmäärän. Useimmin asiakasmäärä ylittyi vain yhdellä työntekijällä.

Tilastoraportin tiedot raportoidaan selkeyden vuoksi hyvinvointialueittain, mutta kunta tai kuntayhtymäkohtaiset tiedot ovat katsovissa liitetäulukosta 1.

Pohjanmaan hyvinvointialueella 54 prosentilla lastensuojelun sosiaalityöntekijöistä oli enemmän kuin 35 asiakasta ja Päijät-Hämeessä 46 prosentilla (kuvio 1). Ylitysten osuus oli sosiaalityöntekijämäärään nähden huomattava myös Satakunnassa, Pohjois-Pohjanmaalla, Vantaa-Keravan alueella, Kanta-Hämeessä ja Etelä-Savossa.

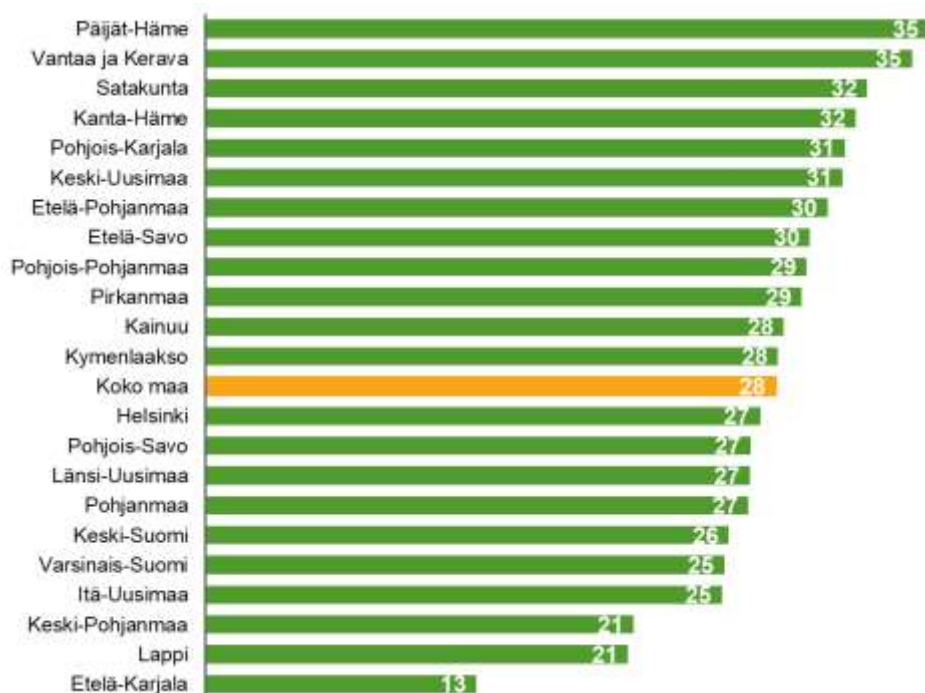
Asiakasmäärien ylityksiä selitettiin pienissä kunnissa henkilövaihdoksilla tai ettei avoimia vakansseja saatu täytettyä. Yhdenkin työntekijän lähteminen saattaa vaikuttaa lukuihin merkittävästi. Hyvinvointialuesiirtymään ei viitattu tuloksiin vaikuttavana tekijänä.

Lainmukainen asiakasmäärä toteutui seuraavilla alueilla: Etelä-Karjala, Helsinki, Itä-Uusimaa, Keski-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Keski-Uusimaa, Kymenlaakso. (Taulukko 1.)

Asiakasmäärän ja sosiaalityöntekijäresurssin suhde

Asiakaskeskiarvolla kuvataan, kuinka paljon alueen vastuusosiaalityöntekijällä on keskimäärin lastensuojelulapsia asiakkaina. Keskimäärin lastensuojelun sosiaalityöntekijällä oli 28 asiakasta. Keskimääräinen asiakasmäärä oli korkein Päijät-Hämeessä (35,4) ja Vantaa-Keravan alueella 34,5). (Kuvio 2, Taulukko 1.)

Kuvio 2. Asiakaskeskiarvot hyvinvointialueittain, tilanne 8.11.2022

Asiakaskeskiarvolla on mahdollista arvioida henkilöstön riittävyyttä enimmäisasiakasmäärien ylityksiä kokonaisvaltaisemmin. Esimerkiksi Pohjanmaalla yli puolella työntekijöistä (54 %) enimmäisasiakasmäärä ylittyi, mutta keskimääräinen asiakasmäärä oli vain

26,6. Näin ollen puolella Pohjanmaan työntekijöillä asiakasmäärän on täytynyt olla selvästi enimmäismäärää pienempi (laskennallisesti enintään 15 asiakasta per sosiaalityöntekijä). Koska lastensuojeluasiakkaiden tilanteiden vaativuudessa on suuria eroja, edellä kuvatun kaltaiset suuret erot työntekijäkohtaisissa asiakasmäärissä saattavat työnjaollisesti ymmärrettäviä.

Asiakaskeskiarvotietojen tulkinnassa lainmukaisuuden arviointi on kuitenkin haastavaa. Esimerkiksi Vantaa-Keravan alueella suhdeluku oli 34,5 ja noin neljänneksellä (28 %) työntekijöistä enimmäisasiakasmäärä ylittyi. Laskennallisesti voidaankin arvioida, että suurella osalla alueen työntekijöitä asiakasmäärä pysyy vain niukasti lainpuitteissa. Jää tilaston käyttäjien ja myöhempien selvitysten arvioitavaksi, millä tasolla asiakaskeskiarvon tulisi olla laadukkaan palvelutuotannon varmistamiseksi. Marraskuussa 2022 niillä hyvinvointialueilla, joiden asiakaskeskiarvo oli koko maan tasolla eli 28 tai vähemmän (pl. Pohjanmaa) enimmäisasiakasmäärä ylittyi vain 5 prosentilla työntekijöistä. Vastaavasti niillä hyvinvointialueilla, joilla asiakaskeskiarvo oli 29 tai enemmän (ml. Pohjanmaa) enimmäisasiakasmäärä ylittyi 25 prosentilla työntekijöistä. Keski-Uudenmaan asiakaskeskiarvo oli korkein (31,2) ilman, että enimmäisasiakasmäärä ylittyi.

Koska lastensuojelun järjestämisestä vastasivat vuonna 2022 vielä kunnat ja kuntayhtymät. Hyvinvointialueen sisällä asiakaskeskiarvoissa saattoi olla huomattavia eroja. Viidenneksessä kunnista ja kuntayhtymissä asiakaskeskiarvo oli alle 20 asiakasta (32 kuntaa/ky:tä; 19 %). Asiakaskeskiarvo oli pienimmillään 1 – muutamassa kunnissa oli muutama asiakas muutamaa työntekijää kohden.

Kunnittain ja kuntayhtymittäin tarkasteltuna asiakaskeskiarvo oli suurimmillaan 61 – Forsan seudulla avoimia vakansseja on pyritty täyttämään mm. rekrytointilisien avulla.

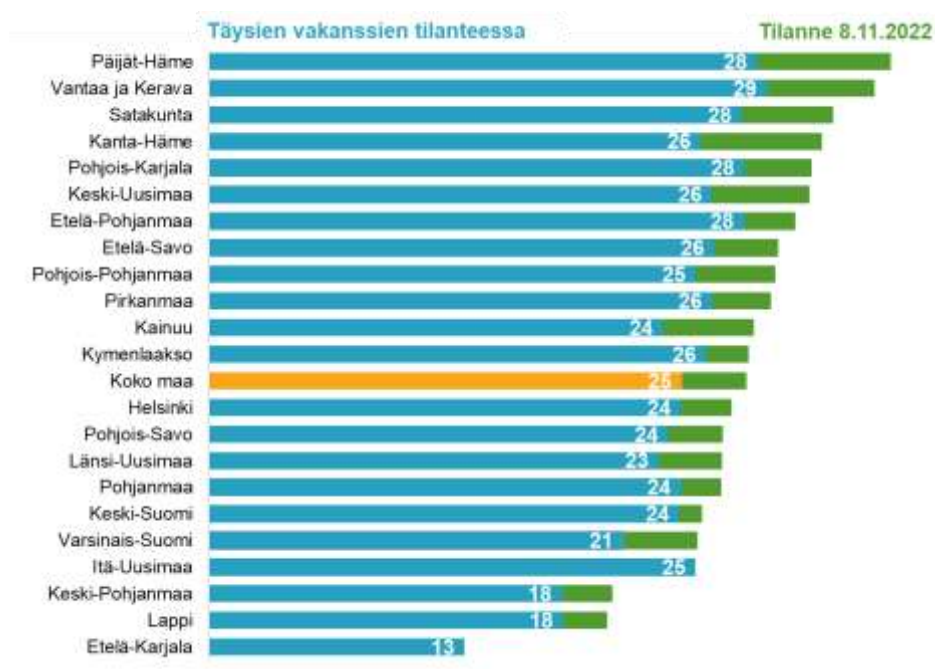
Avoimet vakanssit

Kunnat ja kuntayhtymät ilmoittivat tilaston tiedonkeruun lisäksi sosiaalityöntekijäresursin lisäksi avoimet vakanssit. Koko maassa lastensuojelun sosiaalityöntekijän vakansseja oli avoinna 170 henkilötyövuoden edestä. Avoimien vakanssien osuus oli 12 prosenttia sosiaalityöntekijäresurssista oletetussa täysien vakanssien tilanteessa.

Alueelliset erot avoimien vakanssien osuuksissa olivat suuria. Etelä-Karjalassa ja Itä-Uusimaalla kaikki vakanssit olivat täytettyjä, kun Päijät-Hämeessä ja Kanta-Hämeessä avoimia resursseja oli 20 prosenttia. (Taulukko 1.)

Kuviossa 3 on tarkasteltu millainen hyvinvointialueiden asiakaskeskiarvo olisi, jos kaikki vakanssit olisivat täynnä. Kuviossa vireällä on nähtävissä tavoitteen ja nykytilan välinen ero.

Kuvio 3. Täysien vakanssien asiakaskeskiarvo ja asiakaskeskiarvo hyvinvointialueilla 8.11.2022

Sijaispätevät sosiaalityöntekijät

Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (2015/817)12 §:

Sosiaalityöntekijän ammatissa voi toimia tilapäisesti enintään vuoden ajan sosiaalityöntekijän ammattiin opiskeleva henkilö, joka on suorittanut hyväksytysti sosiaalityön aineopinnot ja käytännön harjoittelun. Opiskelija toimii ammattiin valmistuneen sosiaalityöntekijän johdon ja valvonnan alaisena.

Sijaispätevät on sisällytetty tilastossa lastensuojelun suojelunsosiaalityöntekijäresurssiin.

Neljännestä (26 %) lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden tehtävistä hoiti ns. sijaispätevä sosiaalityöntekijä. Kainuussa sijaispätevien osuus oli peräti 57 prosenttia. Osuus oli pienin Keski-Pohjanmaalla (7 %) ja Pohjanmaalla (8 %).

Toukokuun 2022 kysely selvitti monipuolisesti sosiaalityön organisoimista

Selvityksessä kysyttiin monipuolisemmin lastensuojelun ja muun sosiaalihuollon järjestämistapoja.

Mielipiteitä työnorganisoinnin haasteista ja mahdollisista pyydettiin yksittäisiltä sosiaalityöntekijöiltä.

Yliruka, Harrikari, Forsell, Kuoppala, Purhonen, Salmela (2022): [Lapsiperheiden ja lastensuojelun sosiaalityön organisoiminen sekä lastensuojelulain mukaisen henkilöstömitoituksen toteutuminen: Kuntakyselyjen tulokset](#)

Vertailu aiempiin tietoihin

Tiedonkeruuta pilotoitiin keväällä 2022 osana THL:n toteuttamaa laajempaa kyselyä.¹ Kysymykset ja määrittelyt vastasivat pitkälti lopullisia tiedonkeruun muotoiluja. Toisaalta toukokuun kysely ei ollut kattava eikä tietojen tarkastaminen ollut yhtä systemaattista kuin marraskuun tulosten osalta. Joidenkin alueiden osalta toukokuun 2022 ja marraskuun 2022 tietoja voidaan kuitenkin pitää vertailukelpoisina. Taulukkoon 1 on sisällytetty vain ne alueet, joiden vastauksattavuus toukokuussa oli vähintään 75 prosenttia.

Keskimääräinen asiakasmäärä on pienentynyt puolessa vuodessa 11 alueella 13:sta. Avoimien vakanssien väheneminen ei ole ollut aivan yhtä selvää – vähenemistä on ollut 9 alueella 13:sta.

Uuteen tiedonkeruuseen kuuluu, että tietojen antajat myös arvioivat tapaa, jolla tiedot voidaan tuottaa säännöllisesti ja yhtenäisesti. Onkin mahdollista, että muutokset annetuissa tiedoissa heijastelevat enemmän muutoksia määrittelyissä kuin toiminnassa.

Taulukko 1. Asiakaskeskisarvo ja avoimien vakanssien osuus toukokuussa 2022 ja marraskuussa 2022 tietyillä hyvinvointialueilla.

	Keskimääräinen asiakasmäärä		Avoimien vakanssien osuus	
	toukokuu	marraskuu	toukokuu	marraskuu
Etelä-Karjala	15	13	6 %	0 %
Etelä-Savo	26	30	16 %	11 %
Helsinki	29	27	0 %	10 %
Itä-Uusimaa	32	25	24 %	0 %
Keski-Pohjanmaa	23	21	0 %	13 %
Pirkanmaa	35	29	17 %	10 %
Pohjois-Karjala	33	31	12 %	11 %
Pohjois-Pohjanmaa	30	29	18 %	14 %
Pohjois-Savo	27	27	8 %	11 %
Päijät-Häme	40	35	28 %	20 %
Satakunta	34	32	14 %	15 %
Vantaa ja Kerava	36	35	17 %	16 %
Varsinais-Suomi	25	25	18 %	15 %

¹ Yliruka, Laura; Harrikari, Timo; Forsell, Martta; Kuoppala, Tuula; Purhonen, Emmi; Salmela, Marianna (2022). Lapsiperheiden ja lastensuojelun sosiaalityön organisoiminen sekä lastensuojelulain mukaisen henkilöstömitoituksen toteutuminen: Kuntakyselyjen tulokset. Työpaperi: 2022_044. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-928-3> THL.

Taulukko 2. Lastensuojelun sosiaalityön henkilöstömitoitustiedot hyvinvointialueittain, 8.11.2022. Määritelmät taulukon alla.

	Asiakkaita (A)	Sosiaalityöntekijäresurssi (B1+B2)	Avoimet vakanssit (B3)	Enimmäisasiakasmäärän ylitykset (C)	Asiakaskeskiarvo (A/(B1+B2))	Ylittävien osuus C/(B1+B2)	Täysien vakanssi asiakas	Avoim. vakanssien % (B3/B)	Sijaispätevien osuus
Koko maa	34 649	1242,4	169,6	176	27,9	14 %	24,5	12 %	26 %
Etelä-Karjala	252	19	0	0	13,3	0 %	13,3	0 %	16 %
Etelä-Pohjanmaa	1 113	36,6	3,5	2	30,4	5 %	27,8	9 %	21 %
Etelä-Savo	922	31,2	4	7	29,6	22 %	26,2	11 %	20 %
Helsinki	3 757	138,5	15	0	27,1	0 %	24,5	10 %	29 %
Itä-Uusimaa	404	16	0	0	25,3	0 %	25,3	0 %	31 %
Kainuu	424	15	3	1	28,3	7 %	23,6	17 %	13 %
Kanta-Häme	1 319	41,5	10,2	11	31,8	27 %	25,5	20 %	21 %
Keski-Pohjanmaa	293	14	2	0	20,9	0 %	18,3	13 %	7 %
Keski-Suomi	1 909	74,6	3,6	0	25,6	0 %	24,4	5 %	18 %
Keski-Uusimaa	1 122	36	7	0	31,2	0 %	26,1	16 %	42 %
Kymenlaakso	980	35	3	0	28,0	0 %	25,8	8 %	57 %
Lappi	1 242	60,1	7,5	8	20,7	13 %	18,4	11 %	25 %
Länsi-Uusimaa	2 727	102,4	14,5	9	26,6	9 %	23,3	12 %	32 %
Pirkanmaa	3 302	113,3	13,2	16	29,1	14 %	26,1	10 %	26 %
Pohjanmaa	943	35,5	3	19	26,6	54 %	24,5	8 %	8 %
Pohjois-Karjala	994	31,8	4	5	31,3	16 %	27,8	11 %	23 %
Pohjois-Pohjanmaa	3 221	109,6	18	33	29,4	30 %	25,2	14 %	29 %
Pohjois-Savo	1 896	71,1	8,5	4	26,7	6 %	23,8	11 %	18 %
Päijät-Häme	1 160	32,8	8	15	35,4	46 %	28,4	20 %	34 %
Satakunta	1 505	46,5	8	16	32,4	34 %	27,6	15 %	27 %
Vantaa ja Kerava	2 072	60	11,6	17	34,5	28 %	28,9	16 %	25 %
Varsinais-Suomi	3 092	121,9	22	13	25,4	11 %	21,5	15 %	24 %

Käsitteet ja määritelmät

Lastensuojelun asiakas (A1): 0–17-vuotiaat asiakkaat lastensuojelulain (417/2007) 27 §:n mukaisasti.

Lastensuojelun sosiaalityöntekijäresurssi (B1+B2): Lapsen asioista vastaavat sosiaalityöntekijät Lastensuojelun palvelutehtävässä kuten määritelty sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 12 §:ssä. Tiedonkeruussa tiedot toimitetaan eriteltyinä päteviin ja sijaispäteviin sosiaalityöntekijöihin. Mikäli sosiaalityöntekijät työskentelevät vain osin lastensuojelun palvelutehtävässä sosiaalityöntekijäresurssi voi muodostua kymmenysten summana.

Avoimet sosiaalityöntekijän vakanssit (B3) Avoimet kokopäiväiset tehtävät. Mikäli avoin tehtävä on vain osin lastensuojelun palvelutehtävässä avoin vakanssi voi olla kymmenyksiä. sosiaalityöntekijäresurssi voi muodostua kymmenysten summana. Avoimiin tehtäviin ei sisällytetä vakansseja, joita hoitaa määräaikaaisesti sijaispätevä.

Enimmäisasiakasmäärän ylittävät sosiaalityöntekijät (C) Lapsen asioista vastaavien sosiaalityöntekijöiden määrä, joilla on enemmän kuin 35 (2024 alkaen 30) alle 18 vuotiasta lastensuojelun asiakasta lastensuojelulain 13 b §:ssä mukaisesti. Kokonaisluku. Lukua laskettaessa ei huomioida sosiaalityöntekijöiden osittaista työaikaa tai muita kuin lastensuojelun 0–17-vuotiaita asiakkaita.

Asiakaskeskiarvo: Alle 18-vuotiaiden lastensuojelun asiakkaiden määrä jaettuna lastensuojelun sosiaalityöntekijäresurssi (ml. ns. sijaispätevät).

Enimmäisasiakasmäärän ylittävien osuus: Enimmäisasiakasmäärän ylittävät sosiaalityöntekijät jaettuna lastensuojelun sosiaalityöntekijä resurssilla (C/(B1+B2)).

Täysien vakanssien asiakaskeskiarvo: Työntekijäkohtainen asiakaskeskiarvo, jos kaikki vakanssit olisivat täynnä.

Avointen vakanssien osuus: Avoinna olevien vakanssien osuus laskennallisesta sosiaalityöntekijä resurssista, jos myös avoimet vakanssit olisivat täynnä.

Sijaispätevien osuus: Sosiaalityöntekijän ammatissa voi toimia tilapäisesti enintään vuoden ajan sosiaalityöntekijän ammattiin opiskeleva henkilö, joka on suorittanut hyväksytysti sosiaalityön aineopinnot ja käytännön harjoittelun. Opiskelija toimii ammattiin valmistuneen sosiaalityöntekijän johdon ja valvonnan alaisena. Sijaispätevien osuus laskeaan koko lastensuojelun sosiaalityöntekijäresurssista (B1+B2).

---

thl.fi/tilastot/lshenkilostomitoitus

Kirjallisuus

Yliruka, Laura; Harrikari, Timo; Forsell, Martta; Kuoppala, Tuula; Purhonen, Emmi; Salmela, Marianna (2022). Lapsiperheiden ja lastensuojelun sosiaalityön organisoiminen sekä lastensuojelulain mukaisen henkilöstömitoituksen toteutuminen: Kuntakyselyjen tulokset. Työpäperi: 2022_044. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-928-3> THL.

Laatuseroste

Lastensuojelun sosiaalityön henkilöstömitoitus

Tilastotietojen relevanssi

Lastensuojelun sosiaalityön henkilöstömitoitus -tilasto sisältää tiedot lastensuojelun sosiaalityön henkilöstömitoituksen toteutumisesta. Tilasto laaditaan hyvinvointialueilta saatujen tietojen pohjalta. Tilasto julkaistaan puolivuositain.

Tilastoraportti on tarkoitettu hallintoviranomaisille, palvelujen kehittäjille ja tutkijoille, medialle sekä muille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän toimivuudesta kiinnostuneille.

Tietojen käsittely perustuu lakiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008). Tietojen toimittamisesta on annettu päätös lastensuojelun sosiaalityön henkilöstömitoitusta koskevasta tiedonantovelvollisuudesta (THL 4706/5.03.00/2022).

Menetelmäkuvaus

THL pyytää hyvinvointialueilta puolivuositain tiedot:

- lastensuojelun asiakasmäärästä
- sosiaalityöntekijöiden määrästä
- niiden sosiaalityöntekijöiden määrästä, joiden asiakasmäärä ylittää lastensuojelulain (417/2007) 13 b §:ssä säädetyn rajan

Tiedot kerätään puolivuositain huhtikuun ja lokakuun toisen tiistain tilanteesta. Tiedot toimitetaan kokonaismäärinä, eikä sosiaalityöntekijä kohtaisesti.

Niille, jotka eivät vastaa määräaikaan mennessä, lähetään muistutus.

THL:ssä saatuja tietoja verrataan alueen aiempiin tietoihin ja lastensuojelun avohuollon asiakasmäärään. Selvästi poikkeavat tiedot pyydetään tarkistamaan ja tarvittaessa korjamaan.

Marraskuun 8. päivän tiedot pyydettiin kunnilta ja kuntayhtymiltä siten, että palvelun järjestäjä sai valita, toimittiko tiedot kunnittain tai useamman kunnan tiedot yhdessä.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tietojen luotettavuus riippuu siitä, ovatko hyvinvointialueet toimittaneet oikeelliset tiedot.

Tyypillisesti tilastojen laatu paranee ajan mittaan, kun tiedot on toimitettu useita kertoja ja vertailutiedot karsivat paikallisia väärinymmärryksiä. Koska kyseessä ei vielä ole vakiintunut tiedonkeruu on mahdollista, että osa tietojen hajonnasta selittyy paikallisesti poikkeavilla tulkinnoilla. Erityisesti lastensuojelun ja lapsiperhepalveluiden yhteisen ns. yhdenmisen työn erottelua on pidetty vaikeana.

Lastensuojelun sosiaalityön henkilöstömitoituksen voimaantuloa ja sen vaikutuksia on selvitetty muun muassa THL:n laajassa kyselyssä keväällä 2022 ([Yliruka et al 2022](#)), valvontaviranomaisen tarkastuksilla, palvelun järjestäjien omilla foorumeilla ja tiedotusvälineissä. Nämä muu henkilöstömitoituksen toteutumisesta tehdyt havainnot vaikuttavat tukevan tilaston havaintoa siitä, että henkilöstöä on liian vähän tietyillä aluilla, kun valtaosalla alueilta ja sosiaalityöntekijöitä tilanne on lain mukainen.

Sosiaalityöntekijät, joiden asiakasmäärä ylittää 35 lasta

Sosiaalityöntekijöiden työ on paikoin organisoitu siten, että lastensuojelun sosiaalityön lisäksi sosiaalityöntekijät tekevät osin myös varhaisemman vaiheen lapsiperhetyötä tai heillä on asiakkaina nuoria aikuisia. Tästä syystä alueilla oli haasteita asiakasmäärän ylittävien työntekijöiden ja lastensuojelun sosiaalityöntekijäresurssin laskemisessa.

Asia on huomioitu myös lastensuojelulain taustavalmistelussa. ”Lakiesityksen tavoitellana on, että lasten asioista vastaavilla sosiaalityöntekijöillä ei olisi ehdotetun

enimmäismäärän lisäksi muita asiakkuuksia. On mahdollista, että lakiesityksen tavoitetilaa ei huomioida kaikissa kunnissa. Tällöin vaarana voi olla, että lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tosiasiallinen asiakasmäärä ylittää lakiesityksessä ehdotetut enimmäismäärät, eikä sillä saavuteta asetettua tavoitetta tosiasiallisen asiakasmäärän koh- tuullistamisesta.” (HE 170/2021, sivu 50.)

Tiedonkeruu on kuitenkin rajattu, siten että enimmäisasiakasmäärä koskee vain alle 18- vuotiaita lapsia ja vain lastensuojelun asiakkaita. Enimmäisasiakasmäärää ei ole myös- kään rajattu tietyn suuruiseen työpanokseen.

Esimerkki: Sosiaalityöntekijä tekee kolmipäivästä työviikkoa, ja hänellä on 20 jälkihuollon yli 18-vuotiasta asiakasta ja 20 lastensuojelun alle 18-vuotiasta lasta. → Enimmäisasiakas- määrä ei ylity.

Sosiaalityöntekijäresurssi

Asiakaskeskiarvo lasketaan alle 18-vuotiaiden lastensuojelun asiakkaiden määrä jaettuna lastensuojelun sosiaalityöntekijäresurssilla (ml. ns. sijaispäteivät). Sosiaalityöntekijä- resurssi lasketaan kokoaikaisen ja osa-aikaisen työpanoksen summana.

Esimerkki: Sosiaalityöntekijä tekee kolmipäivästä työviikkoa. Hänellä on 20 jälkihuollon yli 18-vuotiasta asiakasta, joihin hän käyttää keskimäärin kolmasosan työajastaan sekä 20 las- tensuojelun alle 18-vuotiasta lasta. → 20 asiakasta 0,4 resurssilla, jolloin työntekijän oma las- kennallinen suhdeluku on 50.

Enimmäisasiakasmäärän ylittävien sosiaalityöntekijöiden määrä ja sosiaalityöntekijä- resurssin määritelmien eroista johtuu, että useat tilastoon lasketuista indikaattoreista ovat vain suuntaa-antavia. Esimerkiksi kun todetaan, että ”enimmäisasiakasmäärä ylittyi 14 prosentilla koko maan lastensuojelun sosiaalityöntekijöistä” työntekijämääränä on käy- tetty sosiaalityöntekijäresurssia, eikä niiden henkilöiden kokonaismäärää, jotka ovat toi- mineet lastensuojelun sosiaalityöntekijöinä. Koska osa lastensuojelun sosiaalityönteki- jöistä on toiminut tehtävässä vain osa-aikaisesti, sosiaalityöntekijöiden tosiallinen määrä on suurempi kuin laskennallinen sosiaalityöntekijäresurssi. Tarkkaan ottaen siis” eni- mäisasiakasmäärä ylittyi *enintään* 14 prosentilla koko maan lastensuojelun sosiaalityönteki- jöistä” siten että tosiasiallinen prosenttiosuus voi olla huomattavasti pienempikin riip- puen siitä, moniko työntekijä tekee lastensuojelun sosiaalityötä vain osa-aikaisesti. Tämä käsitteellinen epätarkkuus ei kuitenkaan merkittävästi vaikuta tietojen hyödyntämiseen, koska se toistuu kaikilla alueilla ja kaikkina tarkasteluajankohtina.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tiedot perustuvat tietyn seurantapäivän tilanteeseen. Tiedonkeruun vakiintumisen myötä tiedot pyritään julkaisemaan seuraavan kalenterikuukauden aikana.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

[Tilastoraportti päivitetään THL:n verkkosivuille.](#)

Tilastosta tullaan myöhemmin julkaisemaan indikaattoritietoa myös [Sotkanet -verkkopal- velussa](#). Lastensuojeluidikaattorit saa näkyviin asiasanalla ”lastensuojelu”.

Ajankohtaista lastensuojeluun liittyvää tietoa löytyy myös [Lastensuojelun käsikirjasta](#).

Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilasto julkaistaan nyt ensimmäisen kerran. Marraskuun 2022 tiedot tulevat poikkeamaan myöhemmistä tiedoista siten, että tiedot kerättiin kunnilta ja kuntayhtymiltä, eikä hyvin- vointialueilta kuten vuodesta 2023 alkaen. Tämän raportin tuloksia käytetään kuitenkin lähtötasona, kun arvioidaan hyvinvointialueiden aloittamisen vaikutuksia lastensuojelun henkilöstömäärään.

Tiedonkeruuta pilotoitiin keväällä 2022 osana THL:n toteuttamaa laajempaa kyselyä. Ky- symykset ja määrittelyt vastasivat pitkälti lopullisia tiedonkeruun muotoiluja. Toisaalta toukokuun kysely ei ollut kattava eikä tietojen tarkastaminen ollut yhtä systemaattista. Joidenkin alueiden osalta toukokuun 2022 ja marraskuun 2022 tietoja voidaan kuitenkin pitää vertailukelpoisina.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tiedot saatiin 100 prosenttisesti kaikilta sosiaalihuollon järjestäjiltä.

Tiedot on kerätty alueilta yhtenäisesti. Alueet kuitenkin poimivat tiedot omista järjestelmistään parhaaksi katsomallaan tavalla. Tiedonkeruun ohjeistus jättää myös jonkin verran paikallista soveltamisvaraa. Onkin varsin mahdollista, että tosiasiallisesti alueiden tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Tilastoraportin erityiskysymykset

Tilasto julkaistaan nyt ensimmäisen kerran. Marraskuun 2022 tiedot tulevat poikkeamaan myöhemmistä tiedoista siten, että tiedot kerättiin kunnilta ja kuntayhtymiltä, eikä hyvinvointialueilta kuten vuodesta 2023 alkaen.

Tiedot saatiin 100 prosenttisesti kaikilta sosiaalihuollon järjestäjiltä.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1: Lastensuojelun sosiaalityön henkilöstömitoitustiedot 8.11.2022

Liitteet

Liite 1. Tiedonkeruu ohjeineen

Liitetaulukko 1. Lastensuojelun sosiaalityön henkilöstömitoitustiedot kunnittain ja kuntayhtymittäin, 8.11.2022.

Kunnat (ryhmitelty hyvinvointialueittain)	A. Lastensuojelun 0–17-vuotiaat asiakkaat, lkm	B1. Lapsen asioista vastaavat sosiaalityöntekijät, lkm	B2. Lapsen asioista vastaavat sosiaalityöntekijät, joilla oikeus toimia tilapäisesti, lkm	B3. Avoimet sosiaalityöntekijän vakanssit lastensuojelun palvelutehtävissä, lkm	C. Sosiaalityöntekijöiden määrä, joilla on enemmän kuin 35 lastensuojelun asiakasta, lkm	Asiakas-keskiarvo	Osuus lastensuojelun sosiaalityöntekijöistä, joilla oli enemmän kuin 35 asiakasta
Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale, Taipalsaari	252	16	3	0	0	13,3	0 %
Alajärvi, Lappajärvi, Vimpeli	55	1	1	0	0	27,5	0 %
Alavus, Kuortane, Soini, Ähtäri	103	3,3	0	0	0	31,2	0 %
Evijärvi, Kauhava	142	3,5	1	1	0	31,6	0 %
Ilmajoki	80	2,1	0,7	0,5	0	28,6	0 %
Isojoki, Karijoki, Kauhajoki, Teuva	90	3	1	0	0	22,5	0 %
Isokyrö	25	1	0	0	0	25,0	0 %
Kurikka	100	3	0	1	0	33,3	0 %
Lapua	63	2	0	1	1	31,5	50 %
Seinäjoki	455	10	4	0	1	32,5	7 %
Enonkoski, Rantasalmi, Savonlinna, Sulkava	229	7	1	1	2	28,6	25 %
Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Pertunmaa, Puumala	562	14,1	5,1	3	4	29,3	21 %
Pieksämäki	131	4	0	0	1	32,8	25 %
Helsinki	3757	98,4	40,1	15	0	27,1	0 %
Askola	29	1			0	29,0	0 %
Lapinjärvi, Loviisa	78	1	2	0	0	26,0	0 %
Porvoo	227	6	2	0	0	28,4	0 %
Sipoo	70	3	1	0	0	17,5	0 %
Hyrnsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi	415	12	2	3	1	29,6	7 %
Puolanka	9	1	0	0	0	9,0	0 %
Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä	247	4		4	3	61,8	75 %
Hattula	108	4	0	0	0	27,0	0 %
Hausjärvi	34	3	0	0	0	11,3	0 %
Hämeenlinna	570	12	4,7	2	7	34,1	42 %
Janakkala	115	4		2	1	28,8	25 %
Loppi	53	0,8	1	0,2	0	29,4	0 %
Riihimäki	192	5	3	2	0	24,0	0 %
Halsua, Kannus, Kaustinen, Kokkola, Lestijärvi, Perho, Toholampi, Veteli	293	13	1	2	0	20,9	0 %
Hankasalmi	11	2	0	0	0	5,5	0 %
Joutsa, Luhanka	22	1	0	0	0	22,0	0 %
Jyväskylä, Toivakka	1215	41,6	4,4	2,6	0	26,4	0 %
Jämsä	91	3	0	1	0	30,3	0 %
Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Saarijärvi	104	3	1	0	0	26,0	0 %
Keuruu	41	1,6	0	0	0	25,6	0 %
Kinnula	20	1	0	0	0	20,0	0 %
Konnevesi	9	1	0	0	0	9,0	0 %
Laukaa	124	1	3		0	31,0	0 %
Multia	11		1		0	11,0	0 %
Muurame	30	1	0	0	0	30,0	0 %
Petäjävesi	23	0	1	0	0	23,0	0 %
Pihtipudas, Viitasaari	55	3	0	0	0	18,3	0 %
Uurainen	24	1	0	0	0	24,0	0 %
Äänekoski	129	1	3	0	0	32,3	0 %
Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Tuusula	1122	21	15	7	0	31,2	0 %
Hamina, Kotka, Kouvola, Miehikkälä, Pyhtää, Vironlahti	980	15	20	3	0	28,0	0 %
Enontekiö	7	1	0	0	0	7,0	0 %
Inari	70	1	2	1	3	23,3	100 %
Kemi	168	5	0	1	0	33,6	0 %
Kemijärvi	41	1,2	0,3	0	0	27,3	0 %

Kunnat (ryhmitelty hyvointialueittain)	A. Lasten- suojelelun 0–17- vuotiaat asiakkaat, lkm	B1. Lapsen asioista vastaavat sosiaali- työntekijät, lkm	B2. Lapsen asioista vastaavat sosiaalityön- tekijät, joilla oikeus toimia tilapäisesti, lkm	B3. Avoimet sosiaalityön- tekijän vakanssit lastensuojelun palvelutehtäväs- sä, lkm	C. Sosiaalityön- tekijöiden määrä, joilla on enemmän kuin 35 lastensuojelun asiakasta, lkm	Asiakas- keskiarvo	Osuus lasten- suojelelun sosiaalityön- tekijöistä, joilla oli enemmän kuin 35 asiakasta
Keminmaa	51	3	3	0	0	8,5	0 %
Kittilä	38	2	1	0	0	12,7	0 %
Kolari	24			1	1		
Muonio	2	0,5	2	0	0	0,8	0 %
Pelkosenniemi	2	2	0	0	0	1,0	0 %
Pello	11	2	0	0	0	5,5	0 %
Posio	25	1				25,0	0 %
Ranua	66	2,6	0	0	0	25,4	0 %
Rovaniemi	399	10,4	3	2	1	29,8	7 %
Salla	18	0,7	0	0,5	0	25,7	0 %
Savukoski	0	0	0	0	0	0,0	0 %
Simo	9	1	1	0	0	4,5	0 %
Sodankylä	25	2			0	12,5	0 %
Tervola	27	1	1	0	0	13,5	0 %
Tornio	224	5,8	0,6	1	3	35,0	47 %
Utsjoki	9	1	1	1	0	4,5	0 %
Ylitornio	26	2	0	0	0	13,0	0 %
Espoo	1580	36	25,4	8	0	25,7	0 %
Hanko	46	2,4	0	0	0	19,2	0 %
Inkoo, Siuntio	74	3	0	1,5	0	24,7	0 %
Karkkila, Vihti	191	3	2,6	1	3	34,1	54 %
Kauniainen	51	4	0	0	0	12,8	0 %
Kirkkonummi	268	9	0	0	1	29,8	11 %
Lohja	301	7	5	2	0	25,1	0 %
Raasepori	216	5	0	2	5	43,2	100 %
Akaa	106	4	1	1	0	21,2	0 %
Hämeenkyrö	43	0,5	0,8	0	0	33,1	0 %
Ikaalinen	39	2	0	0	0	19,5	0 %
Juupajoki, Mänttä-Vilppula	68	2,6	0	0	0	26,2	0 %
Kangasala, Pälkäne	255	5	4	0	1	28,3	11 %
Kihniö	28	2	1	0	0	9,3	0 %
Kuhmoinen	1	3	0	1	0	0,3	0 %
Lempäälä	89	2	1	1	0	29,7	0 %
Nokia	127	3	0	2	3	42,3	100 %
Orivesi, Tampere	1746	36	16,8	6,2	10	33,1	19 %
Parkano	79	2	1	0	0	26,3	0 %
Pirkkala, Vesilahti	155	3	2	0	0	31,0	0 %
Punkalaidun, Sastamala	120	3	0	2	2	40,0	67 %
Ruovesi, Virrat	58	1,5	0,5	0	0	29,0	0 %
Urjala	26	1	0	0	0	26,0	0 %
Valkeakoski	172	6	1	0	0	24,6	0 %
Ylöjärvi	190	7,6	0	0	0	25,0	0 %
Kaskinen, Kristiinankaupunki, Laihia, Luoto, Maalahti, Mustasaari, Närpiö, Pedersören kunta, Pietarsaari, Uusikaarlepyy, Vaasa, Vöyri	907	30	3	3	19	27,5	58 %
Korsnäs	10	0,5	0	0	0	20,0	0 %
Kruunupyä	26	2	0	0	0	13,0	0 %
Heinävesi, Ilimantsi, Joensuu, Juuka, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä, Tohmajärvi	994	24,5	7,3	4	5	31,3	16 %
Alavieska, Nivala, Sievi, Ylivieska	301	5	3	1	7	37,6	88 %
Haapajärvi, Pyhäjärvi, Reisjärvi	78	3		1	0	26,0	0 %
Haapavesi, Pyhäntä	73	2,6	0	0		28,1	0 %
Hailuoto	3	1				3,0	0 %
Ii	83	4	3	1	2	11,9	29 %
Kalajoki, Merijärvi	64	2	1	0	0	21,3	0 %
Kempele	127	3	3	2	2	21,2	33 %
Kuusamo	53	4	1		0	10,6	0 %
Kärsämäki	9	1	0	0	0	9,0	0 %
Liminka	59	2	0	0	0	29,5	0 %
Lumijoki	13	1	0	0	0	13,0	0 %
Muhos	75	2	1	0	0	25,0	0 %
Oulainen	75	2	1	0	2	25,0	67 %
Oulu	1781	32,9	17,1	12	16	35,6	32 %
Pudasjärvi	44	1,8	0	0	0	24,4	0 %

Kunnat (ryhmitelty hyvointialueittain)	A. Lasten- suojelelun 0–17- vuotiaat asiakkaat, lkm	B1. Lapsen asioista vastaavat sosiaali- työntekijät, lkm	B2. Lapsen asioista vastaavat sosiaalityön- tekijät, joilla oikeus toimia tilapäisesti, lkm	B3. Avoimet sosiaalityön- tekijän vakanssit lastensuojelun palvelutehtäväs- sä, lkm	C. Sosiaalityön- tekijöiden määrä, joilla on enemmän kuin 35 lastensuojelun asiakasta, lkm	Asiakas- keskiarvo	Osuus lasten- suojelelun sosiaalityön- tekijöistä, joilla oli enemmän kuin 35 asiakasta
Pyhäjoki, Raahe, Siikajoki	196	5	1	1	3	32,7	50 %
Siikalatva	25	0,3	0,7	0	0	25,0	0 %
Taivalkoski	25	1				25,0	0 %
Tuusniemi	34	1	0	0	0	34,0	0 %
Tyrnävä	48	1,2		0	1	40,0	83 %
Utajärvi	14	0,5	0	0	0	28,0	0 %
Vaala	41	1,5	0	0	0	27,3	0 %
Ilisalmi, Kiuruvesi, Sonkajärvi, Vieremä	280	6	4	2	1	28,0	10 %
Kaavi	41	1	0	1	1	41,0	100 %
Keitele	10	0	1	1	0	10,0	0 %
Kuopio	928	26	3	3	0	32,0	0 %
Lapinlahti	95	4	1		0	19,0	0 %
Leppävirta	33	0	1	0	0	33,0	0 %
Pielavesi	48	1,4	0	0	0	34,3	0 %
Rautalampi	9	0,6				15,0	0 %
Rautavaara	4	1	0	0	0	4,0	0 %
Siilinjärvi	114	6	1	0	0	16,3	0 %
Suonenjoki	61	2	0,5	0,5	0	24,4	0 %
Säkylä	41	2	0	0	0	20,5	0 %
Tervo	11	0,6	0	0	0	18,3	0 %
Varkaus, Joroinen	211	7	1	1	2	26,4	25 %
Vesanto	10	1	0	0	0	10,0	0 %
Asikkala, Hartola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila	1032	17,6	11,2	7	15	35,8	52 %
Heinola	107	3	0	1	0	35,7	0 %
Sysmä	21	1	0	0	0	21,0	0 %
Eura	79	3	0	1	0	26,3	0 %
Eurajoki, Harjavalta, Kokemäki, Nakkila	231	4,6	1,6	0	3	37,3	48 %
Huittinen	44	2	0	0	0	22,0	0 %
Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Pomarkku, Siikainen	121	4,3			1	28,1	23 %
Merikarvia, Pori, Ulvila	810	11	11	6	12	36,8	55 %
Rauma	220	9	0	1	0	24,4	0 %
Kerava	261	9	1	0	0	26,1	0 %
Vantaa	1811	36	14	11,6	17	36,2	34 %
Aura	20	0	1	0	0	20,0	0 %
Kaarina	226	7	2	0	0	25,1	0 %
Kemiönsaari	56	2	1	0	0	18,7	0 %
Koski Tl	13	1	0	0	0	13,0	0 %
Kustavi	1	1	0	0	0	1,0	0 %
Laitila	57	4	0	0	0	14,3	0 %
Lieto	82	3	2	2	0	16,4	0 %
Loimaa	109	1	2	0	1	36,3	33 %
Marttila	8	0	1	0	0	8,0	0 %
Masku, Mynämäki, Nousiainen	137	3	2	0	0	27,4	0 %
Naantali	107	5	0	0	0	21,4	0 %
Oripää	8	1	0	0	0	8,0	0 %
Paimio	59	2,5		0	0	23,6	0 %
Parainen	116	1	3	0	0	29,0	0 %
Pyhäranta	5	1	0	0	0	5,0	0 %
Pöytyä	43	1,5	0	1	3	28,7	200 %
Raisio, Rusko	207	5	3	0	0	25,9	0 %
Salo	442	9	3	4	7	36,8	58 %
Sauvo	20	1	0	0	0	20,0	0 %
Somero	32	1	2	0	0	10,7	0 %
Taivassalo	5	1	0	0	0	5,0	0 %
Turku	1198	37,2	6,7	14	1	27,3	2 %
Uusikaupunki	103	3	1	1	0	25,8	0 %
Vehmaa	38	1	0	0	1	38,0	100 %

Hyvinvointialueet
Helsingin kaupunki

Lastensuojelun henkilöstömitoitusta koskevan tiedonantovelvollisuuden tietosisältö

Puolivuositain annettavat tiedot annetaan yhden päivän poikkileikkaustietona. Poikkileikkaustieto tullaan keräämään kunkin huhtikuun ja lokakuun toiselta tiistailta.

Ensimmäinen tiedonkeruu eroaa toteutukseltaan seuraavista tiedonkeruista: Poikkileikkaustieto kerätään marraskuun 8. päivän tilanteesta ja tiedot kerätään kunnittain tai kuntayhtymittäin.

Tietojen toimittaminen:

Kokonaismäärätiedot toimitetaan teknisen käyttöyhteyden kautta, joka vastaa pääpiirteittäin THL:n muissa kokonaismäärätiedonkeruissa käytettyjä tiedontoimitustapoja.

Tietosisältö:

	Lukumäärä poikkileikkauspäivänä
A. Lastensuojelun 0–17-vuotiaat asiakkaat	lkm
B. Sosiaalityöntekijöiden vakanssit lastensuojelun palvelutehtävässä	(Summalukua ei toimiteta)
B1. Lapsen asioista vastaavat sosiaalityöntekijät (pl. ”sijaispäteivät”) lastensuojelun palvelutehtävässä	lkm
B2. Lapsen asioista vastaavat sosiaalityöntekijät, joilla oikeus toimia tilapäisesti sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön ammatissa (=”sijaispäteivät”) lastensuojelun palvelutehtävässä	lkm
B3. Avoimet sosiaalityöntekijän vakanssit lastensuojelun palvelutehtävässä	lkm
C. Lapsen asioista vastaavien sosiaalityöntekijöiden määrä, joilla on enemmän kuin 35* alle 18 vuotiasta lastensuojelun asiakasta	lkm

* 30 vuodesta 2024 alkaen

Määritelmät:

(A1) Lastensuojelun asiakas

- Kun asiakkuus on alkanut lastensuojelulain (417/2007) 27 §:n mukaan
- Lukuun ei sisällytetä lastensuojelun palvelutehtävässä vireillä olevia asioita sosiaalihuollon asiakkailla, joissa lastensuojelutarpeen selvittäminen on kesken.
- Asiakas lasketaan vain kertaalleen.
- Laskentaan sisällytetään vain 0–17-vuotiaat asiakkaat

(B1) Lapsen asioista vastaavat sosiaalityöntekijät (pl. ”sijaispätevät”):

- Kuten määritelty sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 12 §:ssä.

(B2) Lapsen asioista vastaavat sosiaalityöntekijät, joilla oikeus toimia tilapäisesti sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön ammatissa (=”sijaispätevät”)

- Kuten määritelty sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 12 §:ssä.

(B1+B2) Lapsen asioista vastaavat sosiaalityöntekijät lastensuojelun palvelutehtävässä

- Työntekijöiden lukumäärään ei sisällytetä virkavapaalla olevia tai avoimia tehtäviä. Sosiaalihuollon ammattihenkilön ei kuitenkaan ole täytynyt tehdä lastensuojelutyötä kyseisenä poikkileikkauspäivänä, vaan hän voinut olla lomalla, koulutuksessa tms.
- Jos työntekijän sairaus tai muu poissaolo on kestänyt yli 2 kuukautta työntekijää ei tulisi enää sisällyttää työntekijöiden lukumäärään.
- Jos henkilö on työskennellyt vähemmän kuin 10 prosenttia työajasta lastensuojelun palvelutehtävässä kuluneen kuukauden aikana ei hänen työpanostaan lasketa mukaan mitoitukseen.
- Mikäli henkilöt työskentelevät vain osin lastensuojelun palvelutehtävässä henkilöiden määrä voi muodostua kymmenysten summana. Työajan jakautumista voidaan arvioida noin edellisen kuukauden ajalta.

Esimerkki:

Neljä sosiaalityöntekijää → 2,1 työntekijää jos

Yksi kokopäiväinen työntekijä → 1.

Yksi työskentelee 66 % lapsiperhepalveluissa ja 33% lastensuojelussa → 0,3.

Yksi työntekijä tekee nelipäivästä viikkoa → 0,8.

Yksi työntekijä tekee lastensuojelutyötä yhden aamupäivän viikossa. → 0.

(B3) Avoimet sosiaalityöntekijän vakanssit

- Avoimet kokopäiväiset tehtävät, **joissa työnkuvana toimia lasten asioista vastaavana sosiaalityöntekijänä**. Jos avoin tehtävä on jaettu ja lastensuojeluun kohdistuu esimerkiksi 66% työajasta → 0,6.
- Avoimiin tehtäviin ei sisällytetä vakansseja, joita hoitaa määräaikaisesti sijaispätevä. Samoin esimerkiksi vanhempainvapaan vuoksi ennakkoon avattua tehtävää ei sisällytetä avoimiin tehtäviin niin pitkään kuin tehtävällä on pätevä tai sijaispätevä hoitaja.

(C) Lapsen asioista vastaavien sosiaalityöntekijöiden määrä, joilla on enemmän kuin 30/35 alle 18 vuotiasta lastensuojelun asiakasta

- Lastensuojelulain 13 b §:ssä määritellyn enimmäisasiakamäärän ylittävien sosiaalityöntekijöiden määrä.
- Kokonaisluku. Lukua laskettaessa ei ole tarpeen huomioida sosiaalityöntekijöiden osittaista työaikaa tai muita kuin lastensuojelun 0–17-vuotiaita asiakkaita.
- Lain mukainen mitoitus on enintään 35 vuosina 2022 ja 2023, mutta tämän jälkeen 30. Kysymyksen muotoilu mukailee poikkileikkauspäivämäärän lainsäädäntöä.

THL:n suorittama laskenta:

Henkilöstömitoituksen suhdeluku:

- THL laskee luvun jakamalla asiakkaiden lukumäärän sosiaalityöntekijöiden (pätevät+sijaispätevät) kokonaismäärällä.

Henkilöstömitoituksen suhdeluku täysien vakanssien tilanteessa

- THL laskee luvun jakamalla asiakkaiden lukumäärän kaikilla (ml. avoimet) sosiaalityöntekijöiden vakanssien määrällä lastensuojelun palvelutehtävässä.